

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS
Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

Sortirá los Dissaptes

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
Fora ciutat... » 1'50 »
Extranjer y Ul-
tramar... » 10'00 l' any.

Director, DON JOAN BRU SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE CADA NÚMERO:
Número corrent... 0'10 Ptas.
» atrassats... 0'15 »
» » pera los
no suscrits... 0'20 »

ALS SENYORS SUSCRIPTORS

Tots los que surtin de Barcelona y desitjin rébrer lo periódich allí hont vagin, poden passar nota á nostra Administració, carrer de la Unió, n.º 2, y los será enviat sens augment de preu.

NOTAS HISTÓRICAS ⁽¹⁾

VII

Múltiples foran las citas que podríam fer y en todas ellas veuríam dominar lo mateix esperit que en la treta de la obra del Sr. Angelón. Nasquén los Jochs Florals pera fer reviuir solament la literatura ó sia lo llenguatge escrit, pero com Catalunya may s' ha trobat bé dintre del régimen d' una Espanya artificial y unificadora, sortiren del cor dels primers poetas del renaixement, planys y amenassas, crits de reivindicació y bramuls de venjansas futuras.

Y tals exclamacions brollavan ingénuas ab valor no aquilatat, desnaturalisant desde sa naxensa una institució que á marxar bé lo régimen polítich á que estava sotmesa nostra terra, per naturalesa hauría hagut de ser tota follías, tota cants d' amor y de dolcesa.

Nostres poetas van donar vida donchs al anti-tessis de lo que volían fer reviuir, lo cor dominá al cap y despertaren sens voler y fins dolentli á algú d' ells mateixos, sentiments de pátria adormits de molts anys; plantaren las llevors del arbre que havia de donar temps á venir lo regionalisme d' avuy ó sia lo catalanisme polítich.

Lo jugar ab foch, es altament perillós, y no té res de estrany que algú dels que hi jugan se cremi 'ls dits.

De la gent aquella de la primera fornada (si se 'ns permet la frase) molts n' hi ha de penedits dels fruyts donats per la obra seva, al véuer que s' encamina á punts diversos dels que ells anavan, pero com en lo fondo també senten bullir en son cor sanch catalana y son causas secundarias y de vida material las que fan que no reconegan son erro y vingan al costat nostre, no per aixó deixém de agrahir lo que en sa joventut treballaren sense nort y sens esma de lo que feyan, guiats per intern é irresistible impuls.

¿Qué hi fa que algun d' ells se trobi avuy davant per davant nostre, militant en las filas de nostres adversaris polítichs? Res hi fá. La forsa de la rahó de nostre dret fará que cada dia avansi més magestuosa la idea de la llibertat regional, porque las ideas, ó moren al naixer, ó fan sa via á pesar y á través de tots los obstacles que troban á son pas, fins á despit dels desertors y dels arrepentits. Lo regionalisme donchs té de arribar á la fi de sa carrera porque avuy las aspiracions van concretantse y 's parla d' una manera molt més convincent y menos fatalista de la que par-

(1) Pera llegir los articles anteriors, véngintse los números 8, 10, 11, 12, 17, 18 y 21.

lava l' inolvidable D. Anton de Bofarull, en los párrafos que hem transcrit.

De la mateixa manera que al pendrer una ci-rera d' una panereta plena d' eix hermós fruyt, ne segueixen una penjarella las unas agafadas ab las altrás, de igual manera als Jochs Florals següiren institucions que com la del teatro catalá, la premsa periódica y las societats excursio-nistas anaren pastant lo llevat que mes tart devía donar vida á las corporacions políticas.

Cada una de per sí d' eixas manifestacions del renaixement, es prou important pera que hi de-diquém capítol apart.

Parlarém en lo próxim, de lo teatro catalá mo-der, de cóm va naixer, quins foren sos primers passos, los caracters que ha vingut presentant fins als nostres días, sa influencia en lo catala-nisme y quina nota deuría marcárseli pera que coadjuvés á la aspiració comú com á branca im-portantíssima del despertament regional.—J. S.

Los maniáticos

De manías tothom ne té en aquest mon, en més ó menos escala, es cert; pero vaja, tots ne patím y en quan á aixó no crech que ningú s' atreveixi á provar-me lo contrari.

Tothom, fins los sérs més privilegiats, forman part de l' exércit de maniáticos que pobla la terra y sos voltants.

Aixó de las manías es un segon pecat original que ja portém al venir al mon; pero que 's diferencia de l' altre, del de la poma, en que no 's renta ab l' aygüa del baptisme, ni ab totes las aygüas y llexius haguts y per haver, sino que queda en nosaltres ferm y constant per tots los días de la nostra vida.

Hi ha maniáticos—y aquets son dels més inofensius —que la pegan per portar lo calsat lluhent, qu' en-lluherni. Aquesta manía encare es un xich passadora porque sempre está bé l' anar curiós y endressat; pero al últim los tocats d' aquesta dèria arriban á ferse in-soportables ab l' excessiu cuydado que prodigan á las sevas botinas.

Cada dematí surten de casa ab los peus quasi bru-nyits y desde aquell moment ja no alsan la vista de terra per res d' aquest mon.

Aixís que observan que las botas se 'ls hi han ente-lat una mica, ja 'ls hi falta temps per treures lo mocador de butxaca y espolsarlas, no atinant que allavors embrutan lo mocador y á mí 'm sembla que sempre es preferible portar net lo mocador que no las botas.

Son de veure 'ls salts y 'ls equilibris que 'ls obliga á fer la ditxosa manía quan passen per llocs abont hi hagi pols ó fanch... es cosa de riure!

Hi ha persona d' aquestas qu' entra deu ó dotze ve-gadas á cal llimpia-botas, lo qual no deixa de sortir un poch car.

Cert subjecte molt económich que vaig coneixer fa una pila d' anys, comprenentho sens dupte aixís, por-

tava un respall á la butxaca y cada mitja hora, poch més poch menos, estava á qualsevol escala y 's dava una fregada al calsat. Aixís s' estalviava no pocs quartos y cultivava la seva manía.

Son innumbrables las classes de manías qu' existeixen y per sa nomenclatura necessitaria omplir al me-nos una dotzeneta d' infólios y no 'ls dich res de la feyna que aixó 'm reportaria. Pero per altra part, se-ria un treball molt curiós... y al mateix temps capás de fer tornar maniáticos á l' home més despreocupat de la terra.

En lo ram de la literatura no 'ls dich res si abunda la especie!

Es una de las manías més graves.

Lo qui desde petit s' aficiona á las ratllas curtas, no té salvació possible. La rima s' apodera d' ell de tal manera que ja no l' deixa per anys que visqui.

N' hi han d' aquestos que al últim no enrahonan sino en vers y arriban á que tothom los hi nega 'l saludo.

Perque, vejiam, ¿qué farian vostés si algú al notifi-cárlos hi que s' ha mudat de pis, ó que vé de cal ca-llista porque tenia un ull de poll que no 'l deixava viure, 'ls ho digués en versos alexandrins? Taparli la boca ab qualsevol cosa, ó cridar á un municipal per-que 'l porti al cuartelillo y 'l tinguin allí tancat un pa-rell de mesos com á perturbador del lórdre públich— ¿no es veritat? Al menos jo ho faria aixís.

Y de la manía musical ¿qué 'n dirém?

La dels versos es dolenta, molt dolenta; pero entre un individuo ó individua que 's passés lo sant dia re-citant versos més ó menos lliures y un altre que no fes altre cosa del dematí al vespre que atormentar un instrument qualsevol; desde l' acordeón al piano, *ambos inclusives*, no sabria pas quin triar.

Segurament no triaria ni l' un ni l' altre: seria lo més probable y al mateix temps lo més higiénich.

Pero com que á n' aquest mon no tot s' arregla com un voldria, resulta que jo 'm veig condemnat á concert cuotidiá y may dirian de qué?... No ho endevinarían may... A concert de redoblant!!... Ja 's poden es-cruixir!!...

Bueno ¿ja están llestos?... donchs continúo: Tinch un vehí al pis de sobre del méu que ha agafat la manía del timbal y no hi ha ningú que li tregui del cap (la manía, no 'l timbal: 'l timbal lo tinch jo ficat al cap.)

Lo tal senyor es casat y pare de familia, persona apreciablessima per altre part; pero, fillets, quan las enfila ab lo timbal no puch ferhi més: li tiro tantas malediccions com puch.

La manía va comensar de la manera més inofensiva.

Un día que l' home no tenia res que fer, no se sab cóm, se va trovar ab un panillo de fer mitja á cada má, y ell, quasi sense donarse 'n compte, 's va posar á tocar las trampas, ram... plam... plam... raaam... alló anava molt bé!

En aquell instant va iniciarse la nostra desgracia ¡ay! quina desgracia la nostra!

Desde aquell dia 'l nostre home va comensar á en-grescarse y comensant per comprar un timbal de fira ab la excusa de que era pel seu noy, ha acabat per te-nir una colecció de redoblants que no hi ha modós ni vergonya.

Aquell senyor que avans era una persona de bé á carta cabal, avuy, gracias als malahits timbals, s' ha convertit en un salvatge en pantalons de dril y en mánegas de camisa, qu' es de la manera que va quan s' entrega ab ínusitada fúria al seu instrument favorit.

Lo qui mes hi perdrá ab tot aixó será l' amo de la casa que 's quedarà sense estadants al millor día. Perque lo qu' es á n' ell no hi ha sants del cel que l' arrenquin d' allí.

Si hagués de seguir apuntant altres classes de manías, fora qüestió de may acabar.

De la mania coleccionadora poch queda ja qué dirne, per lo molt que se n' ha abusat; pero, no obstant, citaré com á curiositat, á cert senyor que havent tingut la desgracia de topar (aquesta es la verdadera paraula) de topar ab sis sogras de molt mal génit—sogras al fil—tenia 'ls seus retratos de tamanyo natural cuydosament coleccionats.

—Si més n' hagués tingut—solia dir—més numerosa fora la colecció.

Lo natural haguera sigut que dat lo génit irascible que en vida havían usat las tals sogras, lo gendre no las hagués pogut veure ni en pintura.

Donchs no hi havia res d' aixó. Ell hi gosava contemplarlas... pintadas, qu' es de la única manera que las sogras se poden contemplar.

En fi, per acabar ab los maniáticos, ó millor dit: per acabar aquest article, que 'ls maniáticos ningú es capás de acabarlos.

Si es cert que en aquest mon tots tenim una dèria ó altre, prenguem las cosas tal com venen y consolem-nos recordant en aquell ditxo castellá que diu: *mal de muchos...*

Y que rodi la bola.

JUST ALEIX.

La arrepentida

Á MON DISTINGIT AMICH LO REPUTAT METJE D. JOSEPH ANTICH.

Ningú, ningú la plora;
ni un sol mortal l' anyora:
Son cos fret y espremut ningú venera:
Tan sols quatre blandóns de groga cera
apar que llagimejan
per ella, ensemps gotejan
é il-luminan sas miseras despullas,
trist munt de fanch y fullas
que en la tardó 's barrejan.

¡Fa horror com s' es tornada!
Son cos un jorn de fada,
apar un munt de llot, toya marcida,
manat d' escardots sechs, reptil sens vida,
que ab sa negre mortalla
la Parca la embolcalla;
á sa vida d' horrors y angoixas plena
posant per sempre esmena
ab un sol cop de dalla.

¡Ploréu, donas perdudas!
¡ploréu pel dol vensudas

á la companya que la mort s' emporta!
¡Ploréu ab greu dolor per una morta!
¡Deixéu lo goig fictici
del mundanal bullici!
¡Ploreunel que ha cegat avuy sens mella
la Parca, una rosella
nascuda al camp del vici.

Ja res en son cos resta:
la mort, per sort funesta,
á la fossa la empeny sense clemencia.
¡Ja l' escursó ha fiblat tota sa essencia!
Cap ánima cristiana
per ella, qu' es humana,
exhala un ay de dol: tan sols lo vici
l' anyora en son bullici:
lo mal sols la demana.

Ningú, ningú la plora,
ni un sol mortal l' anyora:
son cos fret y espremut ningú venera.
Tan sols quatre blandóns de groga cera
apar que llagimejan
per ella, ensemps gotejan
é il-luminan sas miseras despullas,
trist munt de fanch y fullas
que en la tardó 's barrejan.

¡Oh, Deu! quinas cantadas
que fan esbojarradas
sas companyas cridant en pobre sala,
boy apurant licor. ¡Ah! ni una exhala
un ay de melengia.
¡Esclavas de la orgia
no veuen, pobres sers, aquell cadavre
qu' está fret com lo marbre...!
¡Mal llamp, quanta alegría!

¡Com brandan las campanas!
Vosaltras sas germanas
ploréu, deixéu ben prest tanta cridoria.
Rendiu tribut á la que va á la gloria,
com totas desgraciada.
¡Ploréu d' una vegada
que 'l jorn ha d' arribarvos igual qu' ella!
¡Ploréu la pobre aucella
per lo vici aixelada!

Ningú, ningú la plora;
ni un sol mortal l' anyora:
Ni pares, ni jermans... ¡quanta tristesa!
En son impúdich llot ab gran dolcesa
ha dit en la agonía:
—¡Mon pare...! ¡Mare mia...!
Pietat per mí, perdó que soch culpable.
La filla abominable
que vau malehí un dia!—

Los corbs al cementiri
la esperan ab deliri.
Lo sepulturé un clot fa per fossana
y ab dos boscalls de pí la creu cristiana,

Colguéu son cos d' escoria,
 pro rendiuli memoria.
 Son ànima va al cel... á un altra vida:
 Ploréu la arrepentida
 que Deu vol á la gloria.

IGNASI IGLESIAS.

CONCERTS DE EUTERPE

(TERCER Y QUART DE LA TEMPORADA.)

Lo dia de Sant Joar, tingué lloch lo tercer concert, baix la acertada direcció del mestre Goula (fill).

Comensá ab lo preciós vals-jota de Clavé *La verbena de San Juan*, executada ab molt ajust.

Seguiren després la bonica sinfonia n.º 4, de motius populars catalans, por J. Ribera; lo coro á veus solas *El Chinito* de Clavé; la *Ronda de noche* de Hiller; y terminá la primera part ab lo bonich vals-corejat de Goula (pare) *Lo Llobregat*, composició que hi havia desitx de sentirla; llástima que en aquest dia la execució no resultá ab l' afinació deguda.

De la segona part degueren repetir-se totes las pessas que constavan en lo programa.

La segona audició de la composició *Per Sant Isidro* sigué molt aplaudida. Va poguer apreciarse lo que 'n deyam en nostre anterior número: que si en lo final de aquesta composició no hi dominés la nota mística, la ovació seria completa.

Lo coro á veus solas *L' aplech dels carros*, sigué cantat ab afinació, y per lo tant, ben secundada la direcció del jove mestre. Aixís mateix ho sigué la *Fantasia elegiaca á Clavé* de Porcell, y la gran cantata *Gloria á España*, ab la que terminá lo concert de aquest dia.

Dimecres últim, dia de Sant Pere, se verificá lo quart concert.

Sobressortiren en la primera part la pastorel-la *Lo pom de flors* y la barcarola *Los pescadors* de Clavé; la cantata *A la musa catalana* de Ribera y lo *Minuet* de Bolzoni.

Comensá la segona part ab l' estreno de *Tribut al Geni*, cantata á coro y orquesta, composició del senyor Vila Priu, la que sigué molt aplaudida y cridat l' autor instat á repetirla baix la seva direcció. *La Marsellesa* fou cantada ab notable afinació sobressurtint en lo solo lo barítono Sr. Guardia. Y terminá lo concert ab los bonichs rigodons de Clavé *Una fontada*.

Un aplauso al jove mestre Goula per sos esforços en feros sentir composicions del inolvidable Clavé temps ha no executadas.

T. GRANER.

Amors d' infancia

(IMITACIÓ DE 'N FRANCESCH PELAY BRIZ)

Son los amors d' infantesa
 los més dolços y constants,
 mes si un núvol se hi interposa,
 son los amors més fatals.

Sota d' una alvera parlan
 dos donzells enamorats;
 ella setze just ne conta,
 ell als diuou ja arriuat;
 de temps dura la taleya
 esperant que siguin grans.
 Son los amors d' infantesa
 los mes dolços y constants.

Per fi la nit es entrada,
 se tenen de separá,
 no sens sortí de sa boca
 juraments d' amor, sagrats,
 y l' arbre per testimoni
 de lo qu' han dit, han posat.
 Puig si un núvol se hi interposa,
 sos amors serán fatals.

Fa dos anys d' aquesta escena,
 tant sols dos anys han passat,
 las campanas de la vila
 á gran festa están tocant.
 Pe 'l poble 's passa que 's casan
 dos, que ni s' han parlat may.
 No sent amors d' infantesa,
 ni son dolços, ni constants.

La esglesia está tota plena
 esperantne lo si ansiat,
 lo si arriba, mes valdria
 que no hagués arribat may.
 Ella caygué á terra morta
 y en un recó un donzell cau.
 Algún núvol que passava,
 volgüent ferne amors fatals.

Al mateix jorn, sent al vespre,
 quan anavan á sa llar
 los segadors, varen veure
 tan prompte 'l sol fou tapat,
 que surtintne d' una alvera
 se varen aná allunyant,
 dos cors, que llensant guspiras,
 al cel se 'n varen pujá.

Son los amors d' infantesa
 los més dolços y constants;
 mes si un núvol se hi interposa,
 son los amors més fatals.

JOSEPH ORTA.

Teatros locals

Lirich.—Al estreno en nostra ciutat del drama *Thermidor*, hi acudí un públich tant numerós com distingit, ansiós de coneixer l' obra que tanta brega havia mogut al estrenarse á Paris.

Nostre públich va mostrarse reservat durant lo primer acte, s' animá bastant en lo segon, pero en lo tercer 's torná á refredar, sense que 'l quart tingués prou

forsa pera reanimarlo y l'obra obtingués l'èxit desitjat.

Lo TEATRO REGIONAL va ser dels primers periòdichs qu'ab més extensió va ocupar-se del drama de Sardou quan s'estrenà á Madrid; per lo tant omítm are lo judici que 'ns ha merescut l'obra per ser aquest idèntich al qu'exposá desde la Cort nostre distingit corresponsal.

Sols dirém que 'l desempenyo aquí va ser molt fluix, ja qu'exceptuant la Sra. Tubau, los demás actors demostraren no estar bastant segurs en sos respectius papers. Es de suposar, no obstant, que tal execució haurá millorat en las sucesivas representacions.

S' exhibiren quatre decoracions del pintor escenógrafo Muriel, que produheixen bon efecte, especialment las del primer y quart acte.

Tivoli.—Vením algo tart pera parlar detingudament de la opereta *Surcouf*, estrenada dimecres de la setmana passada. Sols apuntarém que 's tracta de una obra (qual traducció ó arreglo, dit sia entre paréntesis, dexta molt que desitjar), que vol tenir los seus ribets de patriótica; pero d'aquest patriotisme barato ab música acançanada qu'á França té un cert públich propici, —aquell públich que 's tornava boig per *Paulus*, —pero que aquí no 'ns diu res enterament.

Per aquesta obra la Empresa ha confeccionat uns auuncis, verdaders modelos de peroració pera 'ls qu'ensenyan fenómenos en una barraca, en los que s'ha dit ab molta insistencia que *Surcouf* havia obtingut á París cinch centas representacions.

Axó será molt cert; pero 'm sembla que aquí á Barcelona

ya te contentarás con dos pesetas.

Novetats.—Un èxit verdader ha obtingut la comedia de D. Joseph Echegaray *Sic vos non vobis ó la última limosna*.

També d'aquesta obra n' adelantá lo judici crítich quan s'estrená á Madrid nostre corresponsal en la Cort, per qual motiu consignarém solsament que 'l públich aplaudí la comedia de molt bona gana, aplausos dels que també participaren los actors per l' acabada interpretació que donaren á l'obra.

Tant las Srtas. Guerrero, Martínez y la característica, qual nom sentím no recordar en aquest moment, com los Srs. Mario, Cepillo y Tubiller, foren cridats al proseni a. final de cada acte.

Per avans d'ahir dijous, estava anunciat l'estreno de la comedia *Lo que no muere*, original del conegut escriptor Sr. Martínez Barrionuevo.

En lo número pròxim 'ns ocuparém de aquesta obra.

Eldorado.—Estan donantse las últimas representacions de *El rey que rabió*, que tants aplausos ha obtingut y obté cada dia.

Del estreno de la sarsuela *Las campanadas* qu'estava anunciat per ahir, ne darém compte la próxima setmana.

Calvo-Vico.—Ha plegat lo ram. E. P. D.

Circo Ecuestre.—Las germanas Celina y Eva Delpierre, son una notabilitat. Executan en lo xilofon diferentes pessas musicals ab un ajust y una afi-

nació sorprenenta. Y are afegeixin á aixó l'actratiu de ser las dugas molt guapas, y resultará que res té d'extrany que aqueixas artistas se'n endugan tots los aplausos del públich.

Igualment son molt aplaudits los demás artistas de la companyia, en especial los nens Cañadas, la familia Montrose y los clowns Bib y Bob.

Circo Español Modelo.—Las germanas Sansoni constituheixen la gran atracció d'aquest circo ab sos forsuts treballs. Es de veure ab quina facilitat trenca las cadenas: es senzillament *épatant*.

Un senyor que l'altre nit seya al costat meu, y que feya la cara de tenir molt mal génit, va exclamar ab molt mal humor:

—Aquest espectacle l'haurian de privar: aixó es un mal exemple que 's dona á las donas casadas, porque ab aquestas Sansonis no hi ha matrimoni ni esclavitut possibles! ¡Si trenca las cadenas d'aquesta manera!

Y llensá á la seva muller una mirada atterradora.

LABRUGUERA.

¡Gavina!

Tu, Gavina misatjera,
que lleugera
crusas lo mar á través,
si veus á l'hermosa aymía
dígalí que cada dia
la vull més.

Qu'en l'ausencia m'entristeixo,
que sufreiro
no gosant de son amor;
que sa imatge benehida
constanment duch esculpida
dintre 'l cor.

Qu'en eixa ausencia m'anyoro;
que si 'm moro
lluny d'ella ¡per dissort cruel!
esperaré per besarla...
que l'Etern vullga enviarla
dalt del Cel.

JOAN ARRÓS ALEU.

Reus, Juny 1892.

Societats recreativas

AVIS

En obsequi de totas las SOCIETATS RECREATIVAS que ho demanín per medi de ofici ab lo sello de la societat y firma del president, la empresa de nostre periòdich los regalará 2 exemplars d'una comedia en un acte en la qual intervenen tres personatges: una dona y dos homes.

La entrega se farà en la Administració. De aquesta manera responem al creixent favor que ditas societats nos dispensan.

CÍRCULO ULTRAMARINO.—Diumenge al vespre se posaren en escena, lo monólech *Ecce-Homo*, ben interpretat per lo Sr. Poch y la pessa *A la prevenció* que obtingué acertat dessempeño á cárrech de dit Sr. Poch y Srs. Bonuín y Molina.

Dimecres tingué lloch una extraordinaria funció, posantse en escena lo drama *La ratlla dreta*.

Sense pecar per carta de més, pot calificarse de notabilíssima aquesta representació. La Sra. Parrenyo y los Srs. Mercader, Poch y Bonnin intepretaren los quatre personatjes que surten en la obra. Los aplausos y surtidas á l'escena foren numerosos y ab justicia merecuts. La Societat guardará per molt temps grat recort de la funció d' aquest dia.

ANTICHS GUERRERS.—En la funció donada diumenge al vespre se representá la bonica pessa catalana *La ocasic fa 'l lladre* que siguié ab acert desempenyada per las Sras. Cau y Palá y los Srs. Vilaplana, Planas y Mirabent.

La concurrencia lluhida y numerosa.

ESQUERRA DEL ENSANXE.—Dilluns al vespre s'organisé en lo local de aquesta Societat una important funció á benefici d' una desgraciada familia d' aquella barriada.

Formava part del programa la bonica pessa catalana *Com s'acabaix moltas vegadas* que siguié acertadament dessempeñada per las Sras. Cordoba y Bolea y lo Sr. Roman.

NIU GUERRER.—Dimecres al vespre celebrá ab motiu de ser nit de Sant Pere, una divertida funció composta de las obras catalanas, *Qui mes busca...*, *Aucells de paper*, *Las tres alegrías* y *Peró...*

Prengueren part en las tres primeras casi tot lo personal aficionat de la Societat y en la última la companyia infantil de la casa.

J. XIMENO.

ZORRILLA (GRACIA).—En aquest bonich y espayós teatro de la vehina vila, s' hi donan diariament funcions, per una companyia que sab treurer partit de totes quantas produccions posa en escena.

Ultimament, entre altres, s' han donat al públich *Lo testament del oncle* y *Los carboners*, comedia y sarsuela catalanas respectivament, en las que hi han alcanat aplausos tots quants hi han pres part. Nos alegrarém moltíssim de que entre las produccions que esculleixi la direcció d' aqueix local, hi predomini nostre extens y selecte repertori catalá.

CENTRE MANYANS MECÁNICHES.—Contentíssima 'n sortí la concurrencia que dissapte passat invadia lo saló d' aqueix important centre; satisfeta del dessempeño que capigué á la *Cura de moro*, comedia que 's posá en escena. La interpretació bona per part de la Srta. Colameró y los Srs. Rafecas, Terri, Farré, Ambrosio, Ferré y Pujol.

ALMOGÁVAR.—Lo dessempeño que obtingué lo

jugué *Messalina*, diumenge passat en aqueixa societat, no fou gayre acabat, degut á la falta d' ensajos. Precís es atenuar un poch la culpa que pesa sobre 'ls intérpretes, donchs s' ha de tenir en compte lo cansanci material pels ensajos d' altres obras que junt ab lo citat jugué, se posaren en escena la mateixa nit. N' obstant, mereixen especial menció las estudiosas senyoretas Faura y Terraza y los Srs. Martí, Samper, Vilá, y Curet.

Endevant sempre; y no olvidin la representació d' obras catalanas.

R. OJEDÁ.

Un consell

Honra, dignitat y honor
son tres cosas, totes tres,
que, juntas, no valen res,
si no las companya l' or.

Y que tinch rahó de sobras,
ho demostra que hi ha richs
que 's miran com á enemichs
fins als germans, si son pobras.

Com son los richs quins fan rotllo
á la societat actual,
proposo, y no crech fer mal,
al contrari, ve de motllo,
que tot aquell que pobre es,
deixi las á dalt mentadas
per aquestas més preuhadas:
dinés, DINÉS y DINÉS.

E. RIERA MATEU.

Novas

Avuy regalém á nostres abonats las planas 81-82 y 95-96, del drama «L' Agulla».

♦♦

Altre dolorosa pérdua acaba de experimentar nostre amich lo conegut escriptor D. A. Guasch Tombas. Sa virtuosa esposa morí lo dia 28 del corrent, víctima d' una curta malaltia. Doném nostre sentit pésam al senyor Guasch y li desitjém prompte consol en son just dolor.

♦♦

Han sigut escriturats per la empresa del teatro catalá de Romea, los autors Srs. Fuentes y Goula que tants aplausos havían obtingut altres temporadas en lo coliseo del carrer del Hospital.

Respecte á tant simpátichs actors y fentho extensiu á la Sra. Parrenyo y al Sr. Bonaplata, ve com l' anell al dit la aplicació d' aquell ditxo barceloní: *roda 'l mon y torna al Born.*

♦♦

S' ha posat á la venda *Hojarasca*, bonich tomo de dibuixos deguts al llapis del jove y conegut dibuixant D. Ramon Escaler en lo que demostra son autor los avensos que ab poch temps ha fet. Está presentat ab molta pulcritut y adornat per una bonica portada á

varias tintas. Va dedicat á D. Frederich Soler y lo precedeix un important prólech de D. J. Lluís Pellicer. Son preu, que es lo de una pesseta, resulta molt económich donada la importancia del llibre.

Se troba convalescent de la enfermetat que l' ha tingut molt temps postrat en lo llit, nostre particular amich y aplaudit pianista D. Frederich Bartumeus.

Nos alegrarém moltíssim de sa total millora.

Alguns suscriptors de fora ciutat nos fan sovint preguntes de cóm poden lograr la adquisició de las obras que anunciém ab rebaixa de preus.

Al objecte de no tenir de contestar particularment en cada cas, devém dir que si escriuhen enviant lo valor en sellos de correu de 0'15 pesseta, los enviarem á correu seguit lo llibre que demanin de entre los que tením en la Administració, Unió, 2.

Circulan excelents noticias respecte á la temporada d' hivern referents al teatro catalá de Novetats. Segons se diu, la empresa, conseqüent ab lo titol del colisseo, tracta de darnos verdaderas sorpresas y no reparará pera lograrho en gastos y sacrificis. No voliam dirne res encara fins á esperar datos més oficials dels que ara tením, pero nostres llegidors tenen dret á saber tant com nosaltres, y per axó nos adelantem á consignar que las obras ab que conta dita empresa, son moltas y dels més reputats autors dramatichs, per qual motiu es d' esperar una brillant campanya.

Molt nos alegrariam de que fos aixís, y fos aquest lo primer pas en pro del restabliment del bon gust en lo teatro. Avant, y contin ab nostra humil pero decidida cooperació si á la bondat de las esperansas seguexen bonas realitats.

En lo Ateneo de la vehina població de St. Gervasi, va donarse ahir una representació del aplaudit drama de D. Ramon Bordas, *La flor de la montanya*.

Anyoransa

Ja es arribada la Primavera,
ja es arribada per recordar
passadas lluytas d' edat primera
tots aquells días que 'l cor s' altera
y sols procura pogué estimar.
Ja es arribada per malhauransa,
á recordarme mon primé amor,
á recordarme que l' esperança
va convertirne en anyoransa
aquella imatge que guardo al cor.
Ja es arribada per melangia,
ja es arribada per recordar,
á aquella mare que tan volia,
á aquella mare que ab Deu un día
un vol d' arcàngels se 'n va emportar
Sento com cantan jòh Primavera!
las aucelletes sense parar;

sento la brisa fresca y lleugera...
mes ja no sento la veu primera
que á mas orelles vaig escoltar.
Tot torna ho recordo; fins la masía
allí ahont vaig sébre qu' era estimar,
tot se 'm presenta com aquell día,
tot, menys la pobre mareta mía
que 'l cel la guarda per no tornar.

RAMON OJEDA.

Plovent

Cau la pluja á torrents: lo tro bramula;
no mes se veu del llamp la breu claror,
los camps están revolts, la torrentada
va bramant entre mitj de la foscor.

Mes... ¿qué hi fa qu' estremexi 'l tro la terra
si 't tinch al meu costat—la meva amor—
sentada, y mentres vaig patonejante
nos dona la roja llar ruenta calor?

JOSEPH MORATÓ GRAU.

Girona, 15 de Mars de 1892.

CONCURS DE EPÍGRAMAS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 18)

Continuació de la llista dels plechs rebuts:

N.º 22, de D. Salvador Bonavía.

N.º 23, » » Joseph Orta.

De conformitat ab las bases, en lo número próxim
se publicarán los noms de los senyors que hagin obtat
al premi y la papeleta de votació.

Per la Redacció,
J. XIMENO.

Suspirs del cor

Las gotetas de rosada
dintre 'l calzer de la flor,
me fan pensar en ma aymada
á qui guardó dins del cor.

Quant las oranelas fugen
es senyal que vé 'l malt temps;
quant las ilussions s' allunyan
ja no solen tornar més.

CELESTÍ TORRENAS.

Cantars

Si d' aquí quatre setmanas
ta mare no 'ns deix' casar,
esbombo alló que sabém...
y haurá de capitular.

No vulguis casarte, Emilia,
are estem d' alló mes bé,

ni á tú ni á mi res nos falta,
y no gastém cap diné.

Més val viure en gran ciutat
que en poble petit, ó vila,
hi ha molt més camp per correr
y buscars milló la vida.

C. BONIQUET.

Enigmas

XARADA

Es article ma primera
y beguda la segona,
per pescar, *invers tercera*
y la tot un nom de dona.

PÁDUA.

QUADRAT

Vertical y horisontalment: 1.ª, nom de dona; 2.ª, las
flors ne fan; 3.ª, los arbres ne tenen; 4.ª, carrer de
Barcelona.

JAUME ARQUER.

TARGETA

NARCÍS BORGÓ.

TARRASA.

Formar ab aquestas lletres lo nom de tres carrers
de Barcelona.

FRANCESCH GARCÍA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	Poble catalá
3	7	1	2	4	2	8		verb
	4	5	3	7	8	5		poble catalá
		1	2	2	4	7		planeta
			8	5	3	5		animal
				8	7	4		líquit
					3	7		nota musical
						8		consonant.

RUFETIS.

(Las soluciones en lo próxim número).

Avís

Tots quants presentin en nostra Administració,
las soluciones de tots los Enigmas de aquest núme-
ro, tindrán obció al premi consistent en un *globo*
aerostático de 1'75 metros d'alsada, pera lo qual s'
estableixen las següents condiciones: S'admeterán las
soluciones desde la sortida del número fins á las cinch

de la tarde del dilluns. Cada *plech* contenint ditas so-
lucions se li dará lo número d'ordre de sa presenta-
ció. A las set de la tarde del dit dilluns se verificará
un sorteig y lo *plech* qual número resulti premiat,
aquell haurá obtingut lo premi.

Cada *plech* deu anar acompanyat de unas cubertas
de aquest número.

Poden los interessats que ho desitjin assistir al
sorteig.

Soluciones als Enigmas insertats en lo número 21.

Xarada.—No-TA-RI.

Ters de sílabas.—E-LE-NA

LE-VI-TA

NA-TA-LIA

Targeta.—LO PLOR DE LA MADAstra.

Geroglífich.—PER ESCOMBRAS UN ESTORER.

Varen presentarse 47 *plechs* ab las soluciones, baix
l'ordre següent:

1, Joseph Rosés.—2, Esteve Pasiello.—3, Manuel
Torres.—4, Ramon Farriols.—5, Trinitari Costa.—
6, Francisco Corbella.—7, Carlos Torrent.—8, Joseph
Roca.—9, M. Gaspar.—10, A. Xalabarder.—11, Un
músich.—12, J. Costas.—13, Pares y Nones.—14, Doc-
tor Latamendi.—15, J. Xiringuilla.—16, Avi-Vell.—
17, Monsieur Pipi.

Verificat lo sorteig, resultá afavorit lo número 46
que correspón al *plech* firmat per Avi-Vell.

Correspondencia

J. F., Vilanova: gracias, rebrá carta.—F. A., Arenys: rebuda
ab retrás per falta de franqueig.—J. F., Sant Celoni: rebuda.

Francisco Corbella: anirá algún.—J. D. Domenech: també.—
Hostafrancú: no fila prou bé.—Ramon Ferriol C.: veurá aviat la
creu de paraulas.—A. Pallejá: en altre.—Un lector: ¿ha vist qué
fos en cosa referent al periódich?—M. Serra Castells: no marxa
prou bé.—Un catalá de Mahó: lo *trenca-closcas*.—G. Oliveras
Arañó: procurarém compláurel.—J. Campins: son fluixos.—Juli
Torres: será servit.—Carlos Torrent: es massa gastat.—Trinitari
Costa: no s'impacienti, n'hi han molts avans que vosté.—Manuel
Torres: no fassí *sonets*.—Joseph Roses: no vá.—J. T. R.: vosté ho
fa millor.—J. Camí: será publicat.

Supliquém als senyors que remetin treballs pe'l correu, ab
franqueig d'*originals* pera imprenta deuben ferho ab lo sobre-
escrit obert, pues per no estar enviats ab aquesta forma, tot so-
vint hem de pagar l'augment, además de rébels ab retrás.

La Catalana.—Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch, 5

INTERESSANT

Fins á fi de Juny portém publicadas 84 *planas* del drama L'AGULLA que repartim á nos-
tres abonats en forma de folletí.

A tots los nous suscriptors que desitjin tenir tota la obra, los hi regalarém los fulls
sortits mediant lo pago de 2 pessetas, ab lo qual quedarán suscrits á LO TEATRO REGIONAL des
de primer de Juliol fins á 30 de Desembre prop vinent.

Los suscriptors de fora Barcelona, deurán abonar 3 pessetas. Hem renovat los tiratjes
dels fulls agotats y podém servir tots los pedidos que vingan.

Los fulls atrassats sueltos, los servirém al preu de 0'15 de pesseta cada un.

Administració, Unió, 2, depósit del paper de fumar PLANAS.